

در بازار کتاب

دکتر کاظم آملی

استاد گروه داخلی

دانشگاه علوم پزشکی تهران

مورد جنبه‌های گوناگون بیماری سل داشته باشند که با توجه به وقت اندک و کثرت و درهم آمیختگی منابع اطلاعاتی کسب آگاهی‌های لازم عملاً ممکن بنظر نمی‌رسد. در این زمینه ابتکار آقای دکتر علی اکبر ولایتی و آقایان دکتر ابوالحسن ضیاء ظریفی، دکتر سید جواد طباطبائی و دکتر محمدرضا مسجدی در تالیف

نام کتاب: مبانی سل شناسی (جلد اول)

تألیف: دکتر علی اکبر ولایتی - دکتر ابوالحسن ضیاء

ظریفی - دکتر جواد طباطبائی - دکتر محمدرضا

مسجدی

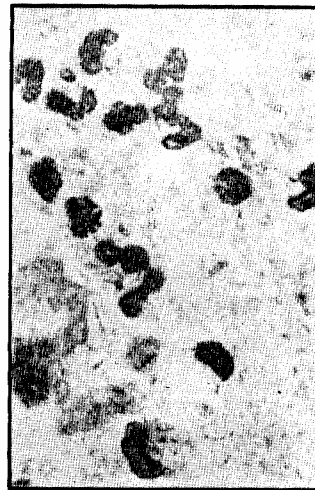
چاپ اول: ۱۳۷۱

تعداد: ۳۰۰۰ جلد

ناشر: دفتر نشر فرهنگ اسلامی

بیماری سل علی‌رغم پیشرفتهای شگرف علمی و کشف داروهای متعدد موثر هنوز در کشور ما عامل گرفتاری و مرگ بسیاری از عزیزان خرد و کلان است و در جهان امروز با استفاده از نابسامانیهای اجتماعی - سیاسی برای کشتارهای وسیع‌تری سر بلند کرده است و مردم کشور ما بیش از پیش در معرض خطر این بلای خانمان‌سوز قرار گرفته‌اند و باین جهت پیش‌گیری از چنین مصیبت و درمان مبتلایان وظیفه بزرگی است که بیش از همه بر دوش کارکنان پزشکی گذاشته شده است. انجام این وظیفه خطیر مستلزم آگاهی‌های لازم در مورد بیماری سل است بویژه آنکه عامل این بیماری در کشاکش با انسان همواره فرصت‌های تازه‌ای پیدا می‌کند و از شگردهای نوینی برخوردار می‌گردد. کسانی که در رشته‌های مختلف پزشکی کار می‌کنند و یا مشغول تحصیل‌اند باید اطلاعات کافی در

مبانی سل شناسی

تألیف:

دکتر ابوالحسن ضیاء ظریفی
دکتر محمدرضا مسجدی

دکتر علی اکبر ولایتی
دکتر جواد طباطبائی

کتاب «مبانی سل شناسی» با همکاری و شرکت عده‌ای از متخصصین در رشته‌های متعدد این بیماری بسیار معتتم است.

«مبانی سل شناسی» جلد نخست از دو جلد مجموعه‌ای است که درباره سل به رشته تحریر درآمده و جنبه‌های گوناگون این بیماری را موشکافانه در اختیار جامعه پزشکی ایران قرار می‌دهد. «مبانی سل شناسی» بصورت جالب و مرغوب در ۵۸۸ صفحه شامل شش فصل است و چهارده نفر از متخصصین با سابقه، هرکدام نگارش قسمتی از آنرا برعهده گرفته‌اند. در فصل نخست نکات جالبی پیرامون تاریخ سل ارائه شده و نشان می‌دهد که باسیل سل از ابتدا علاقه وافری به انسان داشته ولی تا ۱۸۸۲ از دید او پنهان بوده است. خصوصیات این موجود خطرناک در فصل دوم دقیقاً تحت عنوان میکوباکتریولوژی شرح داده شده و نیز سایر میکوباکتریوم‌ها اعم از آنهائیکه بجان آدمی تجاوز می‌کنند و آنهائیکه در محیط زمین فارغ از ما بسر می‌برند معرفی گردیده است. تجاوز روزافزون بشر به طبیعت او را به تماس با میکوباکتریوم‌های آزاد وادار ساخته و در نتیجه به انواع مختلف تحت تاثیر آنها نیز قرار می‌گیرد که آگاهی از آن در درک پیچیدگیهای عفونت سلی کمک می‌کند.

در فصل سوم بحث مهم ایمونولوژی سل بررسی شده و قسمت ویژه‌ای به تست توبرکولین و طرز استفاده از آن آمده است. هرچند ممکن است پیچیدگی‌های ایمونولوژی خواننده را چنان که باید ارضاء نکند ولی نکات عملی مقاله توبرکولین برای عموم همکارانی که با این آزمون سروکار پیدا می‌کنند، روشن کننده است.

فصل چهارم اختصاص به آسیب‌شناسی سل دارد و توسط دو نفر از متخصصین با سابقه در این رشته تنظیم گردیده و همراه با تصاویر خوب میکروسکوپی که بسیاری از آنها رنگی هستند، جزئیات ماکروسکوپی و میکروسکوپی این بیماری تشریح شده است.

در فصل پنجم اپیدمیولوژی سل توسط سه تن از خبرگان برشته تحریر درآمده است. اپیدمیولوژی بیماری سل در جهان توسط دکتر «شوله» شخصیت برجسته اتحادیه بین‌المللی ضد سل و بیماریهای ریه ارائه گردیده و سیر آن را در سطح جهانی در دهه اخیر بیان می‌کند و نشان می‌دهد که جوامع بین‌المللی و ملی از جمله سازمان بهداشت جهانی و اتحادیه نامبرده و دولت‌های سراسر گیتی تلاش‌های فراوانی برای کنترل سل بعمل آورده‌اند و به موفقیت‌های زیادی نیز دست یافته‌اند اما متأسفانه عوامل اجتماعی و سیاسی به میان آمده بسیاری از این پیروزی‌ها را خنثی کرده و به سل چنان میدانی داده‌اند که اکنون با شدت بیشتری و بویژه با استفاده از عفونت دهشتناک ایدز جامعه را بیشتر تهدید می‌کند. هرچند بسیاری از مسائل در این زمینه موشکافی گردیده ولی مشکلات فقط محدود در دنیای پزشکی نیست و مسائل اجتماعی، اخلاقی و سیاسی در سرنوشت انسان و از جمله سلامت او نقش تعیین‌کننده دارند و هرچند پزشکان می‌کوشند در تعهد خود محدود بمانند با این وجود بعلت نفوذ و تاثیر دنیای خارج به داخل چهارچوب پزشکی ضرورت دارد در معرفی عوامل مخربی که سلامت جسمی و روانی «اشرف مخلوقات» را تهدید می‌کند صریح‌تر و گویاتر باشیم. سازمان‌های پزشکی و کارکنان آنها چگونه

می‌توانند عفونت سلی را در سطح جهانی کنترل کنند در حالیکه قدرتهای حاکم جهانی تاروپود اجتماع، خانواده و سازمان و اندیشه بشر را در هم ریخته و در جهت تامین منافع و سلطه خود سوق می‌دهند.

در مورد اپیدمیولوژی بیماری سل در ایران اطلاعات همه‌جانبه و جامعی در دست نیست. معذک دکتر منوچهر محمدی که تمام زندگی خود را در مطالعه و پژوهش در رشته سل و باکتریولوژی آن سپری و در جریان آماده شدن این کتاب درگذشت، اطلاعات موجود و پراکنده را جمع‌آوری کرده و در مقاله ارزنده خود تحت عنوان «اپیدمیولوژی بیماری سل در ایران» ارائه داده است نباید فراموش کرد که سل مخصوص انسان نیست و موجودات بسیاری از جمله حیواناتی که با زندگی ما مربوطند به آن مبتلا می‌شوند باین جهت بسیار بجاست که قسمت جالبی از این کتاب به سل حیوانات و سرایت آن به انسان اختصاص داده شده است.

فصل ششم روشهای تشخیص آزمایشگاهی تشریح شده و از جمله اصول حفاظت و ایمنی برای کارکنان پزشکی و کسانی که در آزمایشگاه‌ها کار می‌کنند ارائه شده است.

رویه‌مرفته کتاب «مبانی سل‌شناسی» اثر جامعی است که باید مورد استفاده عموم پزشکان و کسانی که به طرق مختلف با این بیماری سروکار پیدا می‌کنند، قرار گیرد و برای دانشجویان گروه پزشکی و رشته‌های آزمایشگاهی و بهداشتی می‌تواند مرجع سودمند و راهنمای خوبی برای پاسخ به مشکلات و ابهامات باشد.